

‘Dit model leeft’

EPN

De commissie huwelijksvermogensrecht van de EPN heeft haar eerste modelakte gepresenteerd aan de leden. Bij het maken van deze modelakte namen de commissieleden een akte waarin iedere gemeenschap van goederen is uitgesloten als uitgangspunt. Hanneke Linthorst, kandidaat-notaris bij Bolscher Brug Deijl Notarissen, en Monique Rens, kandidaat-notaris bij Schaap Advocaten Notarissen, lichten het toe.

TEKST Peter Steeman | BEELD Truus van Gog

De nieuwe wet vormt een logische aanleiding om een nieuw model te maken. De algehele gemeenschap van goederen als basis van het huwelijksvermogensrecht vormt niet langer de grondslag van het huwelijksvermogensrecht. Sinds 1 januari 2018 blijven eigen vermogen dat voor het trouwen privé is opgebouwd en erfenissen en giften buiten de nieuwe beperkte gemeenschap. Gemeenschappelijke voorhuwelijks goederen en alle overige verkrijgingen tijdens het huwelijk vallen er wel in.

BLAUWDruk

Het model is geen dwingende blauwdruk, aldus Hanneke Linthorst. ‘Notarissen zorgen zelf voor hun modelteksten. De EPN biedt een service aan haar leden door ook een modeltekst aan te bieden. Ze kunnen de tekst gebruiken om er hun eigen modellen aan te toetsen. Zo kunnen er punten zijn waar een notaris zelf misschien niet aan gedacht heeft. Het eerste model dat de commissie gemaakt

‘De notaris krijgt er een taak bij’

heeft, gaat uit van een akte waarin iedere huwelijksvermogensrechtelijke gemeenschap wordt uitgesloten. We verwachten dat een dergelijk model in de praktijk het meest gebruikt gaat worden. Vooral ondernemers zullen hiervoor kiezen. Voor veel ondernemers blijft het nodig om huwelijksvoorwaarden te maken, omdat een schuldeiser van het bedrijf zich op de gezamenlijke bezittingen kan verhalen. En een bedrijf dat tijdens het huwelijk wordt gestart, valt volgens de nieuwe regels in de gemeenschap van goederen. Het model biedt tekstvoorstellen aan de hand waarvan een notaris een akte kan maken.’

NEUZEN

Monique Rens: ‘Wat het maken van een model tot een uitdaging maakt, is dat je begrippen die je al lang gebruikt opnieuw tegen het licht houdt, zoals inkomensbegrippen en verrekenbedingen. In de oude situatie ging je bij een finaal verrekenbeding uit van een situatie alsof men in gemeenschap van goederen is getrouwd. Dat verrekenbeding hebben we opnieuw uitgewerkt volgens de nieuwe wet. Het is een heel leuk en leerzaam proces. Je gaat met vakgenoten steeds dieper de stof in. We hebben sowieso de tijd genomen voor het schrijven. De eerste drie vergaderingen bespraken we vooral alle mogelijkheden. Welke kant gaat het op? Het is niet zo dat alle neuzen per se dezelfde kant op moeten wijzen.’

In de commissie zitten, naast hoogleraar Barbara Reinhartz, vakgenoten van verschillende kantoren die in hun eigen beroepspraktijk soms andere afwegingen maken. Rens: ‘Die ruimte laat het model ook. Er zijn verschillende keuzemogelijkheden. Iedere situatie is anders. Een notaris kan in de praktijk redenen hebben om af te wijken van het model. Het maken van een akte is maatwerk.’

ONLOGISCH

Wat vinden ze zelf van de wet? Linthorst: ‘Ik vind het een lastige. Dat voorhuwelijksvermogen en schulden automatisch overgaan in de huwelijksgemeenschap was voor veel mensen geen bewuste keuze. Maar sommige afwegingen die de makers van de nieuwe wet hebben gemaakt, vind ik niet logisch. Een voor het huwelijk gezamenlijk aangeschaft eigendom met een eigendomsverhouding van 30/70 gaat in de nieuwe situatie evengoed over in een 50/50 eigendomsverhouding. Dat is onlogisch. En ook schulden tijdens het huwelijk vallen in de gemeenschap. Typisch is dat ook in het nieuwe huwelijksvermogensrecht de ene partner de ander kan meesleuren in zijn val.’ Ook Rens is niet gelukkig met sommige details. ‘Als mensen nu trouwen en een gezamenlijk eigendom kopen, moeten ze checken welk bedrag er vanuit het privévermogen in is geïnvesteerd. De meerwaarde van een huis dat voor het huwelijk gezamenlijk is aangeschaft, is om die reden lastig te verrekenen. Aan wie moet je bij een huisoverdracht uitbetalen? Daarvoor moet je de privé-geldstromen blijven volgen. De notaris krijgt er een taak bij.’

GESCHAafd

Het werk zit er overigens nog niet op voor de commissieleden, legt Rens uit. ‘We blijven als commissie actief. Er volgen nog twee modellen: een voor echtparen die in algehele gemeenschap van goederen willen trouwen en een voor mensen die willen uitgaan van de nieuwe wet maar met aanpassingen op de beperkte gemeenschap. Daarnaast zijn we als commissie benieuwd hoe de wet in de praktijk tot nieuwe inzichten gaat leiden. In rechtszaken wordt vaak pas duidelijk hoe de wet door rechters wordt uitgelegd. Dat heeft zijn weerslag op hoe je je teksten formuleert. Welke keuzes je maakt. Er blijft dus voorlopig aan geschaafd worden. Dit model leeft.’ ■